

Až do Velikonoc celé Naschvály žily zážitky z masopustu, lidé si prohlíželi fotografie a obyvatelé – malí, dospělí i staří, kteří už něco pamatovali – se shodli na tom, že tak veselý masopust a tolik taškařic ještě nezažili. Čekalo je však příjemné velikonoční překvapení. Již dva týdny před Velikonocemi začaly slepice v Naschválech snášet čokoládová vejce. Slepice u Honzíkovy babičky dokonce ve zlatém obalu. Psaly o tom i noviny.

Vesnice Naschvály (Zapomnětlivý kraj) má zřejmě zázračné slepice. Místní hospodáři vyšlechtili zvláštní druh nosnic. Pod každou z nich denně najdou čokoládové vejce. Tento stav trvá již několik dnů, takže samy slepice jsou znepokojeny. Při současném teplém počasí mají na spodní straně těl slepené peří sladkou, hnědou hmotou.

Odbornice v Naschválech řeší otázku, jak péci žloutkové věnečky. Místní snesená vejce jsou určena pouze k přímé spotřebě nebo výrobě čokoládových moučníků.

Oblíbená ranní smaženice se slaninou se rovněž stává problémem. Slanina obalená v čokoládě nedává harmonickou chuť.

Výrazně spokojeny jsou děti a ziskuchtivé trhovkyně. Starosta se na veřejnosti k problému nevyjádřil.

Kolikrát je v novinovém článku uvedeno slovo slepice?

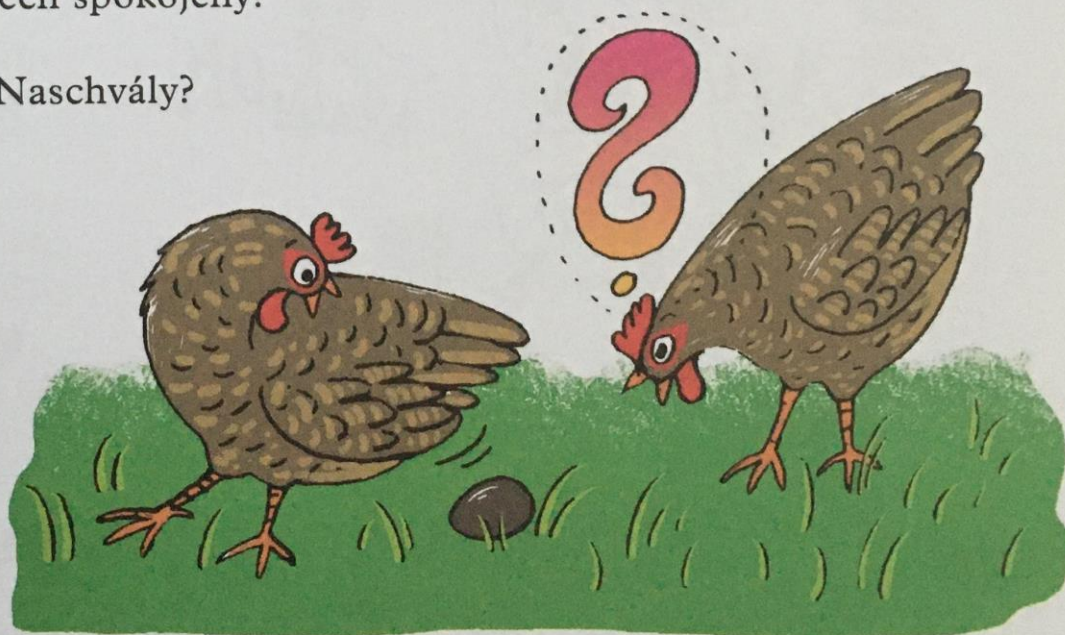
Jaké je v Naschválech počasí?

Co chtěly dělat odbornice v Naschválech?

Kdo je v Naschválech spokojený?

Co na to starosta?

V jakém kraji leží Naschvály?

Po přečtení novinového článku zkus odpovědět na otázky.

APOŠTOL

je zde jeden z dvanácti Ježíšových učedníků.

- ♦ Jidáš chystá zradu a dostává za to mince.
- ♦ Ježíšovi učedníci chtějí nachystat velikonoční večeři.
- ♦ Ježíš jim říká, jak najdou správné místo.

POSLEDNÍ VEČEŘE

Pat Alexanderová [Pet Eligzándrová]

Dva dny před **velikonočními svátky** šel Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti apoštolů, navštívit velekněze. Byl **zklamaný** a měl **zlost**. Čekal, že Ježíš povede **povstání** proti Římanům. Teď byl rozhodnutý Ježíše **zradit**.

„Přivedu vám ho tam, kde nebudou kolem žádné zástupy lidí,“ slíbil kněží. A ti mu za to vyplátili třicet **stříbrných** mincí.

„Kde máme připravit velikonoční večeři, abychom mohli spolu **jíst** beránka?“ ptali se **prvního** dne **svátků** Ježíše jeho **učedníci**. Bylo na čase **všechno** připravit.

„Jděte do města,“ řekl Ježíš. „Potkáte tam muže, který ponese **džbán** s vodou. Jděte s **ním** do jeho domu. Velikonoční hostinu budeme slavit tam, v **horní místnosti**.“

liška – fox [foks]

A Ve čtyřsměrce hledejte slova z textu „Poslední večeře“.

V	E	L	I	K	O	N	O	Č	N	Í
Z	E	Z	Ě	N	K	E	L	E	V	S
R	I	C	Í	N	D	E	Č	U	Š	V
A	J	E	Ž	Í	Š	T	A	M	Á	Á
D	E	Ř	E	Č	E	V	T	O	D	T
I	A	P	O	Š	T	O	L	Ů	I	K
T	I	T	C	Á	N	A	V	D	J	Y

- ♦ Do zahrady na Olivové hoře s sebou Ježíš bere jen 3 učedníky (Petra, Jakuba a Jana).

- ♦ Ježíš se modlí, nechce zemřít, ale podrobí se vůli Otce.

- ♦ Do zahrady přichází stráž vedená Jidášem.

- ♦ Jidáš polibkem udává Ježíše.

- ♦ Petr chrání Ježíše, usekne jednomu vojákovu pravé ucho.

- ♦ Ježíš ale muže uzdravuje.

- ♦ Vojáci odvádějí Ježíše do paláce k veleknězi.

- ♦ Učedníci Ježíše opouštějí.

- ♦ Jidáš lituje své zrady, zbavuje se získaných peněz a páchá sebevraždu.

- ♦ Přečtěte si výpisky. Potom je zakryjte a pokuste se udělat vlastní výpisky podobným způsobem.

„Zůstaňte se mnou a **bděte!**“ řekl těm **třem**. Byl velmi **rozrušený**. **Vstoupili** mezi stromy, Ježíš poklekl a modlil se.

„Otče, je-li to možné,“ modlil se, „**ušetři** mě, prosím, této **smrti**. Ale ať se stane, jak chceš ty.“ Tři-

krát od modlitby vstal a šel za Petrem, Jakubem a Janem, ale vždycky je našel, jak spí.

Potřetí je probudil a záhy zaslechli hlasy **přicházejících** lidí. Měli v **rukou** pochodně. Byla to chrámová **stráž**, vedená Jidášem, která na příkaz velekněží **přišla** zatknout Ježíše.

„Ten, kterého políbím, je Ježíš. Toho se **chopte**,“ řekl Jidáš vojákům. Pak přistoupil **k Ježíšovi** a políbil ho. Vojáci je **obklíčili**.

Ježíš se nesnažil **uprchnout** nebo se bránit.

Ale Petr vytáhl meč a uťal pravé ucho **veleknězovu** služebníkovi **Malchusovi**.

„Dej svůj meč **zpátky** do pochvy,“ řekl Ježíš Petrovi. Dotkl se mužova ucha a **uzdravil** ho.

Potom se obrátil **k velekněžím**.

„Proč jste se vydali s meči a holemi pro mne jako pro zločince?“

Nedostal žádnou odpověď. Vojáci se ho chopili a vedli ho do veleknězova paláce.

Všichni jeho učedníci **utekli** a **opustili ho**.

...

Když Jidáš slyšel, že Ježíš byl odsouzen **k smrti**, hořce litoval toho, co udělal. Šel **k velekněžím** a hodil jim **stříbrné** peníze pod nohy. Potom šel a oběsil se.

(Malá dětská Bible; z angličtiny přeložil Petr Jelínek; ilustrovala Carolyn Coxová)

1. Povídejte, jaký byl Jidáš. Vysvětlete rčení „To je ale jidáš!“ a spojení „za jidášský groš“.

2. Vysvětlete, co jsou výčitky svědomí.

3. Vyprávějte biblický příběh svými slovy.

4. Přemýšlejte, jaké vlastnosti měl Ježíš.

modlit se – pray [prei]

Toho večera, dříve než usedli **k hostině**, nalil Ježíš vodu do umyvadla, **vzal** ručník a začal svým učedníkům umývat nohy. To byla práce pro **služebníky** a Petr tím byl vyvedený **z míry**: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ „Jako já jsem vám myl nohy, máte i vy **sloužit** jeden druhému,“ vysvětlil Ježíš.

Ježíš věděl, že se se svými učedníky loučí a že už brzy zemře. Učedníci si **všimli**, že něco není **v pořádku**. Ježíš vypadal tak **smutně**.

„Jeden **z vás** mě zradí,“ řekl jim. Učedníci byli úplně ohromeni. Chvíli bylo **naprosté** ticho.

Potom Jan, který seděl u stolu vedle Ježíše, zašeptal: „Kdo je to?“

„Ten, který si se mnou namáčí chléb **v míse**,“ odpověděl mu Ježíš.

Právě **v té** chvíli se Jidáš **naklonil** a ponořil **svůj** kousek chleba do mísy.

„Co máš učinit, učiň **hned**,“ řekl mu Ježíš. Jidáš **vstal** a odešel do temné noci.

Toho večera Ježíš dlouho mluvil ke **svým** učedníkům a ti jeho slova nikdy **nezapomněli**. A také jim řekl, jak moc je má rád – až tak, že pro ně zemře.

„Nenechám vás samotné,“ řekl jim, „Bůh vám pošle svého Ducha a ten bude stále **s vámi**. Vracím se **k Bohu**, abych vám u něj připravil místo. A zase přijdu a vezmu si vás **k sobě**. Nemusíte se ničeho bát.“

Pak **vzal** Ježíš **chléb**, **vzdal** Bohu díky, lámal ho a dával učedníkům se slovy: „Toto je moje tělo, které se za vás vydává.“

Potom vzal kalich vína, **vzdal** Bohu díky a dával **z něj** napít učedníkům se slovy: „Tento kalich je nová **smlouva**, **zpečetěná** mou krví, která se za vás prolévá.“

Po večeři se jako obvykle Ježíš odebral na Olivovou horu, do zahrady, která se jmenovala Getsemany, aby se tam modlil, a učedníci šli **s ním**.

Cestou tam připravoval Ježíš učedníky na to, co se stane.

„**Zanedlouho se všichni rozprchnete a opustíte mě!**“

„Já nikdy!“ zvolal Petr.

Ježíš mu ale řekl: „Dříve než kohout ráno zakokrhá, třikrát mě zapřeš!“

„To raději zemřu!“ řekl Petr. A všichni **s ním** souhlasili.

Když přišli **k zahradě**, vzal **s sebou** Ježíš Petra, Jakuba a Jana. Ostatní tam zůstali a čekali na něj.

nohy – legs [legz]

♦ Před hostinou Ježíš umývá učedníkům nohy a vysvětluje, že to je služba druhému.

♦ Ježíš apoštolům říká, že ho jeden z nich zradí.

♦ Ví, že je to Jidáš.

♦ Jidáš odchází.

♦ Ježíš učedníkům oznamuje, že se vrací k Bohu, ale že se nemusejí bát.

♦ Ježíš láme chléb a říká, že je to jeho tělo.

♦ Ježíš bere kalich s vínem a mluví o nové smlouvě, která je zpečetěna jeho krví.

♦ Po večeři Ježíš odchází na Olivovou horu, aby se tam pomodlil, a učedníci ho provázejí.

♦ Ježíš připravuje učedníky na to, co se stane. Uvádí i to, že ho všichni opustí. Petr tomu nevěří.

A Doplňte věty. Pokud nevíte jak, hledejte jejich přesná znění na této straně.
Doplňená slova vysvětlete.

a) Potom vzal _____ vína, vzdal Bohu díky a dával z něj napít _____ se slovy: „Tento kalich je nová _____, _____ mou krví, která se za vás prolévá.“

b) „_____ se všichni _____ a opustíte mě!“

VELIKONOCE

Klára Trnková

Na Škaredou středu se zastavila práce v hospodářství. Zato se ale zametalo, smečilo, vymetaly se saze z koutů, pecí a z komínů, často se vybilila světnice.

Na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně velmi brzy a ještě před východem slunce zametly dům. Celá rodina se potom společně pomodlila. Všichni se omyli rosou nebo v potoce, aby byli po celý rok zdraví. K snídani býval chléb s medem, který prý ochraňoval před uštknutím hadů a žihadly sršní a vos.

Stejně jako dřív, i dnes přestanou v ten den zvonit zvony v kostele, říká se, že odlétají do Říma. Místo nich děti běhají s dřevěnými řehtačkami a klapačkami. Leckde si už také chlapci chodívali nařezat vrbové proutí na pomlázku.

Na Velký pátek se konají rejdy nadpřirozených bytostí, kouzla a čáry, země se otvírá, aby ukázala své poklady ukryté v hlubinách. V téhle tajuplné noci prý kvete kouzelné kapradí. V našich zemích se také říká, že se na několik hodin otevře hora Blátník a rytíři se vyjíždějí podívat, jestli nám nehrozí nebezpečí.

Bílá sobota je dnem světla a znovuzrození. Zvony se vracejí z Říma a opět se rozeznějí. Když začalo v kostele slavnostní vyzvánění, šli všichni zatrást stromy, aby byla tento rok úroda ovoce bohatá. Lidé si pak oblékli sváteční šaty a odešli se pomodlit do kostela. Dodnes se říká, že si na Velikonoce každý musí na sebe vzít něco nového, aby ho „beránek nepokakal“.

(Velikonoční koledy, zvyky a obyčeje naší babičky; upraveno)

1. Čtete tichým čtením. Pracujte metodou I.N.S.E.R.T., označte odstavce známými značkami a potom diskutujte.

2. Zjistěte a vysvětlíte názvy nedělí v postní době před Velikonocemi.

3. Vyjmenujte názvy dnů svatého (pašijového) týdne a povídejte o nich.

4. Připomeňte si velikonoční říkadla a koledy.

5. Zahrajte si hru „Pobavení“.

VELIKONOCE

jsou hlavní křesťanské svátky. Připomínají smrt a vzkříšení Ježíše Krista. Ve stejné době se slaví také svátky jara, obnovující se přírody. Obě tradice se často prolínají.

- ♦ Vysvětlíte, proč se na Škaredou středu zastavila práce v hospodářství.
- ♦ Proč na Zelený čtvrtek vstávaly hospodyně před východem slunce?
- ♦ Co nahrazuje zvonění zvonů? Ve který den se zvony opět rozezní?
- ♦ Ze které hory na Velký pátek vyjíždějí bájní rytíři?
- ♦ Víte, proč je Bílá sobota dnem znovuzrození?
- ♦ Co lidé na Bílou sobotu provádějí, aby měli bohatou úrodu ovoce?

Čtete „diskutujte“

- ♦ Vyprávějte si, jaké zvyky dodržíte na Velikonoce.

Velikonoce – Easter [ˈiːstə]